Orkuveita Reykjavíkur

Samstæða

Samandreginn árshlutareikningur

1. janúar til 30. september 2020

Orkuveita Reykjavíkur
Bæjarhálsi 1
110 Reykjavík

Kt. 551298-3029

Efnisyfirlit

	Bls.
Rekstraryfirlit og helstu kennitölur	2
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3
Rekstrarreikningur	4
Yfirlit um heildarafkomu	5
Efnahagsreikningur	6
Eiginfjáryfirlit	7
Sjóðstreymisyfirlit	8
Skýringar	9

Rekstraryfirlit og helstu kennitölur

Fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs í milljónum kr.	**2020** **1.1.-30.9.**	**2019** **1.1.-30.9.**	**2018** **1.1.-30.9.**	**2017** **1.1.-30.9.**	**2016** **1.1.-30.9.**
Rekstrartekjur	35.045	33.578	33.459	31.310	29.921
Rekstrarkostnaður	(14.206)	(13.570)	(12.540)	(11.744)	(11.785)
þ.a. orkukaup og flutningur	(4.181)	(4.163)	(4.404)	(4.238)	(4.555)
EBITDA	**20.839**	**20.008**	**20.919**	**19.566**	**18.136**
Afskriftir	(9.606)	(8.900)	(6.965)	(7.051)	(7.584)
Rekstrarhagnaður EBIT	**11.233**	**11.108**	**13.954**	**12.515**	**10.551**
Sjóðstreymi					
Innleystar vaxtatekjur	240	266	151	278	146
Greidd vaxtagjöld	(3.724)	(3.791)	(2.977)	(2.990)	(2.600)
Handbært fé frá rekstri	19.416	19.449	17.217	18.625	17.305
Veltufé frá rekstri	15.727	14.275	16.830	15.080	14.853
Lausafé	**30.9.2020**	**30.9.2019**	**30.9.2018**	**30.9.2017**	**30.9.2016**
Bundnar innstæður og markaðsverðbréf	12.798	7.750	6.278	7.085	1.173
Handbært fé	11.549	13.221	13.667	11.341	9.271
Óádregnar lánalínur	6.500	8.500	8.500	8.500	8.500
Lausafé samtals	30.847	29.472	28.445	26.926	18.944
Kennitölur	**30.9.2020**	**30.9.2019**	**30.9.2018**	**30.9.2017**	**30.9.2016**
Eiginfjárhlutfall	47,4%	47,1%	46,8%	43,7%	39,5%
Veltufjárhlutfall*	0,9	1,0	1,1	1,0	0,8
Nettó skuldir / handbært fé frá rekstri	5,6	5,2	5,6	4,8	5,7
Vaxtaþekja (Handb.fé frá rekstri - vaxtagjöld)/vaxtagjöld	4,3	4,0	4,7	5,8	5,6
ROCE	6,0%	4,4%	6,0%	6,0%	4,9%

*án álafleiðu

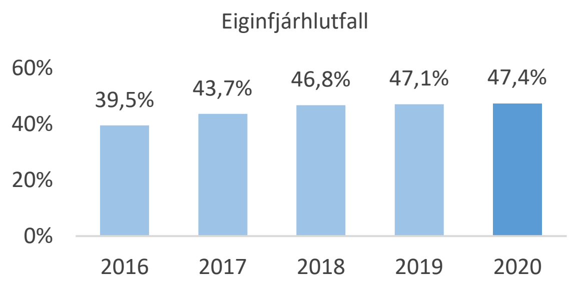

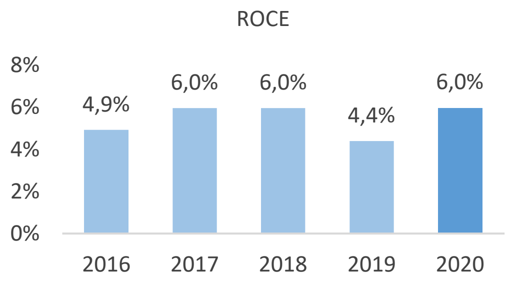

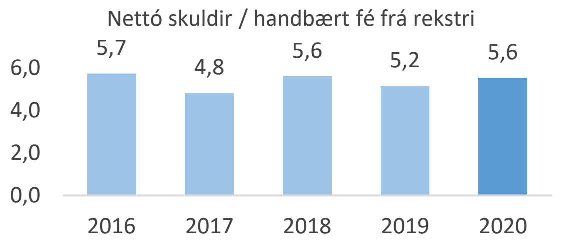

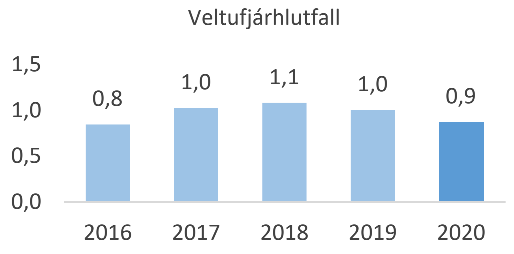

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Orkuveita Reykjavíkur er sameignarfyrirtæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. Samstæðan veitir þjónustu í gegnum félög sín sem reka orkuver, rafveitu, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og gagnaveitu á þjónustusvæði sínu.

Árshlutareikningur Orkuveitu Reykjavíkur fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2020 er gerður í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal *IAS 34 um árshlutareikninga* . Árshlutareikningurinn hefur að geyma samandreginn samstæðureikning OR og dótturfyrirtækja. Árshlutareikningur þessi er ekki kannaður af endurskoðanda fyrirtækisins.

Hagnaður af rekstri samstæðunnar á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020 nam 744 milljónum kr. (1.1.-30.9.2019: hagnaður 4.403 milljónir kr.). Heildarafkoma samstæðunnar á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020 nam 8.115 milljónum kr. (1.1.-30.9.2019: 8.472 milljónir kr.). Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir samstæðunnar 395.207 milljónum kr. í lok tímabilsins (31.12.2019: 369.884 milljónir kr.). Eigið fé nam 187.414 milljónum kr. í lok tímabilsins (31.12.2019: 182.299 milljónir kr.) og er eiginfjárhlutfall samstæðunnar 47,4% (31.12.2019: 49,3%).

Í upphafi ársins sem og í lok tímabilsins voru eigendur móðurfyrirtækisins þrír, en þeir eru:	Eignarhluti
Reykjavíkurborg	93,539%
Akraneskaupstaður	5,528%
Borgarbyggð	0,933%

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Á reglulegum fundum hafa stjórnendur fjallað um stöðu félagsins vegna COVID-19. Áherslur og aðgerðir hafa einkum beinst að öryggi og velferð starfsmanna í því skyni að halda uppi þjónustu við viðskiptavini. Einnig hefur vinnan miðað að því að fyrirbyggja að aðgengi að aðföngum erlendis frá hafi áhrif á afhendingargetu félagsins og samfellu í rekstri þess.

Stjórnendur félagsins hafa ekki lagt mat á hver áhrifin af COVID-19 hafa verið á fjárhag félagsins á fyrstu 9 mánuðum ársins. Vegna eðlis starfseminnar, að veita heimilum og fyrirtækjum grunnþjónustu, eru áhrif samdráttar í efnahagslífinu á tekjur félagsins takmörkuð.

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra Orkuveitu Reykjavíkur er samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal *IAS 34 um árshlutareikninga.* Að áliti stjórnar og forstjóra gefur árshlutareikningurinn glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu samstæðunnar 30. september 2020 ásamt rekstrarafkomu hennar sem og breytingu á handbæru fé á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020.

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur og forstjóri staðfesta hér með árshlutareikning samstæðunnar fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2020.

Reykjavík, 23. nóvember 2020.

Í stjórn fyrirtækisins:

Brynhildur Davíðsdóttir
Gylfi Magnússon
Hildur Björnsdóttir

Eyþór Laxdal Arnalds
Sigríður Rut Júlíusdóttir
Valgarður Lyngdal Jónsson

Forstjóri:

Bjarni Bjarnason

Rekstrarreikningur
1. janúar til 30. september 2020

	Skýr.	2020 1.7.-30.9	2019* 1.7.-30.9	2020 1.1.-30.9.	2019* 1.1.-30.9.
Rekstrartekjur		10.772.664	10.077.911	35.044.638	33.576.998
Söluhagnaður (-tap)		591	(1.959)	591	1.248
Rekstrartekjur samtals	4	10.773.255	10.075.952	35.045.230	33.578.246
Orkukaup og flutningur		(1.356.552)	(1.292.296)	(4.180.975)	(4.162.761)
Laun og launatengd gjöld		(1.667.355)	(1.549.155)	(5.629.379)	(4.995.063)
Annar rekstrarkostnaður		(1.303.247)	(1.157.294)	(4.395.801)	(4.412.384)
Rekstrarkostnaður samtals		(4.327.154)	(3.998.745)	(14.206.155)	(13.570.208)
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir (EBITDA)		6.446.101	6.077.207	20.839.075	20.008.038
Afskriftir		(3.322.149)	(3.172.489)	(9.605.966)	(8.900.018)
Rekstrarhagnaður (EBIT)		3.123.953	2.904.719	11.233.109	11.108.021
Vaxtatekjur		83.711	89.367	242.857	282.554
Vaxtagjöld		(2.059.673)	(1.779.777)	(5.831.764)	(5.513.226)
Aðrar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum		1.363.972	(117.652)	(6.785.131)	(1.707.080)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	6	(611.990)	(1.808.062)	(12.374.038)	(6.937.752)
Áhrif hlutdeildarfélaga		0	0	4.137	(528)
Hagnaður (tap) fyrir tekjuskatt		2.511.963	1.096.657	(1.136.792)	4.169.741
Tekjuskattur		(868.511)	(42.601)	1.880.566	233.679
Hagnaður tímabilsins		1.643.451	1.054.055	743.773	4.403.420

* Samanburðarfjárhæðum hefur verið breytt, sjá nánar skýringu 10.
Skýringar á bls. 9-17 eru óaðskiljanlegur hluti árshlutareikningsins.

Yfirlit um heildarafkomu
1. janúar til 30. september 2020

	2020 1.7.-30.9	2019* 1.7.-30.9	2020 1.1.-30.9.	2019* 1.1.-30.9.
Hagnaður tímabilsins	1.643.451	1.054.055	743.773	4.403.420
Önnur heildarafkoma				
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning				
Þýðingarmunur	(25.432)	(428.539)	7.370.999	4.068.212
	(25.432)	(428.539)	7.370.999	4.068.212
Önnur heildarafkoma eftir skatta	(25.432)	(428.539)	7.370.999	4.068.212
Heildarafkoma	1.618.019	625.517	8.114.772	8.471.632

* Samanburðarfjárhæðum hefur verið breytt, sjá nánar skýringu 10.
Skýringar á bls. 9-17 eru óaðskiljanlegur hluti árshlutareikningsins.

Efnahagsreikningur 30. september 2020

	Skýr.	30.9.2020	31.12.2019
Eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir		344.838.111	328.956.132
Óefnislegar eignir		2.660.623	2.498.099
Leigueign		2.556.203	2.488.863
Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum		77.889	73.753
Eignarhlutar í öðrum félögum		5.216.267	5.216.267
Áhættuvarnarsamningar		35.190	229.072
Tekjuskattsinneign		8.047.195	4.879.759
Fastafjármunir samtals		363.431.478	344.341.945
Birgðir		1.345.560	1.195.475
Viðskiptakröfur	7	4.845.076	4.915.008
Áhættuvarnarsamningar		105.567	388.451
Aðrar skammtímakröfur		482.572	368.978
Fyrirframgreiddur kostnaður		650.429	184.464
Bundnar innstæður og markaðsverðbréf		12.797.592	9.833.014
Handbært fé		11.549.036	8.657.025
Veltufjármunir samtals		31.775.833	25.542.415
Eignir samtals		395.207.311	369.884.360
Eigið fé			
Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna		90.481.773	93.186.474
Bundinn hlutdeildarreikningur		50.074.328	48.585.813
Gangvirðisreikningur		4.760.587	4.760.587
Þýðingarmunur		9.782.818	2.411.820
Óráðstafað eigið fé		32.314.731	33.354.772
Eigið fé samtals		187.414.237	182.299.466
Skuldir			
Vaxtaberandi skuldir		145.499.345	138.955.006
Leiguskuld		2.416.925	2.355.873
Lífeyrisskuldbinding		651.898	723.084
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum		7.520.134	5.307.027
Áhættuvarnarsamningar		380.263	613.778
Tekjuskattsskuldbinding		15.024.409	14.679.794
Langtímaskuldir samtals		171.492.974	162.634.563
Viðskiptaskuldir		2.464.002	2.926.455
Vaxtaberandi skuldir		22.029.094	15.064.107
Leiguskuld		162.797	153.878
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum		1.911.274	1.372.302
Áhættuvarnarsamningar		487.901	317.233
Fyrirframinnheimtar tekjur	7	2.600.754	149.735
Tekjuskattur til greiðslu		1.335.852	1.693.071
Aðrar skammtímaskuldir		5.308.425	3.273.550
Skammtímaskuldir samtals		36.300.099	24.950.331
Skuldir samtals		207.793.073	187.584.894
Eigið fé og skuldir samtals		395.207.310	369.884.360

Skýringar á bls. 9-17 eru óaðskiljanlegur hluti árshlutareikningsins.

Eiginfjáryfirlit
1. janúar til 30. september 2020

1.1.-30.9. 2020	Endurmats- reikningur rekstrarfjárm.	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Gangvirðis- reikningur	Þýðingar- munur	Óráðstafað eigið fé	Samtals eigið fé
Eigið fé 1. janúar 2020	93.186.474	48.585.813	4.760.587	2.411.820	33.354.772	182.299.466
Þýðingarmunur				7.370.999		7.370.999
Hagnaður tímabilsins					743.773	743.773
Heildarafkoma	0	0	0	7.370.999	743.773	8.114.772
Innlausn endurmats vegna afskrifta	(2.704.701)				2.704.701	0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarfél. umfram móttekinn arð		1.488.515			(1.488.515)	0
Greiddur arður					(3.000.000)	(3.000.000)
Eigið fé 30. september 2020	90.481.773	50.074.328	4.760.587	9.782.818	32.314.731	187.414.237
1.1.-30.9. 2019*						
Eigið fé 1. janúar 2019	83.821.060	42.972.671	3.395.941	540.882	30.096.679	160.827.232
Þýðingarmunur				4.068.212		4.068.212
Hagnaður tímabilsins					4.403.420	4.403.420
Heildarafkoma	0	0	0	4.068.212	4.403.420	8.471.632
Innlausn endurmats vegna afskrifta	(2.520.053)				2.520.053	0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarfél. umfram móttekinn arð		6.575.762			(6.575.762)	0
Greiddur arður					(1.500.000)	(1.500.000)
Eigið fé 30. september 2019	81.301.007	49.548.432	3.395.941	4.609.094	28.944.390	167.798.864

* Samanburðarfjárhæðum hefur verið breytt, sjá nánar skýringu 10.
Skýringar á bls. 9-17 eru óaðskiljanlegur hluti árshlutareikningsins.

Sjóðstreymisyfirlit
1. janúar til 30. september 2020

	2020 1.1.-30.9.	2019* 1.1.-30.9.
Rekstrarhreyfingar		
Hagnaður tímabilsins	743.773	4.403.420
Leiðrétt fyrir:		
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	12.374.038	6.937.752
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaga	(4.137)	528
Tekjuskattur	(1.880.566)	(233.679)
Afskriftir	9.605.966	8.900.018
Söluhagnaður eigna	(591)	(1.248)
Lífeyrisskuldbinding, (lækkun) hækkun	(71.186)	45.996
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta	20.767.297	20.052.786
Birgðir, (hækkun) lækkun	(150.085)	47.946
Skammtímakröfur, lækkun	107.840	1.402.757
Skammtímaskuldir, hækkun	3.038.386	1.941.222
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta	23.763.438	23.444.711
Innborgaðar vaxtatekjur	240.354	266.083
Greidd vaxtagjöld	(3.724.371)	(3.791.468)
Móttekinn arður	88.119	55.407
Greiðslur v. annarra fjármunatekna og fjármagnsgjalda	102.785	255.475
Greiddir skattar	(1.053.892)	(781.457)
Handbært fé frá rekstri	19.416.432	19.448.751
Fjárfestingarhreyfingar		
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(11.310.537)	(13.100.828)
Fjárfesting í óefnislegum eignum	(431.790)	(506.618)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna	1.184	6.948
Sala á eignarhlutum í félögum	0	7.394
Breyting á bundnum innlánum	(2.000.000)	(700.000)
Breyting á markaðsverðbréfum	(167.701)	702.951
Fjárfestingarhreyfingar	(13.908.846)	(13.590.153)
Fjármögnunarhreyfingar		
Tekin ný langtímalán	15.004.625	11.163.425
Afborganir langtímaskulda	(14.874.535)	(13.176.909)
Greiðslur vegna gjaldeyrisvarna	(37.743)	(410.138)
Greiddur arður	(3.000.000)	(1.500.000)
Afborganir leiguskulda	(73.905)	(124.832)
Fjármögnunarhreyfingar	(2.981.559)	(4.048.454)
Hækkun á handbæru fé	2.526.028	1.810.145
Handbært fé í ársbyrjun	8.657.025	10.988.087
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	365.983	423.040
Handbært fé í lok tímabilsins	11.549.036	13.221.272
Fjárfesting og fjármögnun án greiðsluáhrifa		
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	306.376	191.042
Skammtímaskuldir, breyting	(306.376)	(191.042)
Aðrar upplýsingar		
Veltufé frá rekstri	15.726.829	14.274.795

* Samanburðarfjárhæðum hefur verið breytt, sjá nánar skýringu 10.

Skýringar á bls. 9-17 eru óaðskiljanlegur hluti árshlutareikningsins.

Skýringar

1. Félagið

Orkuveita Reykjavíkur (OR) er sameignarfyrirtæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. OR er með höfuðstöðvar á Íslandi að Bæjarhálsi 1 í Reykjavík. Samandreginn samstæðureikningur OR geymir árshlutareikning móðurfyrirtækisins og dótturfélaga þess, (sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar") og hlutdeild í hlutdeildarfélögum.

Samstæðan veitir þjónustu í gegnum dótturfélög sín sem reka orkuver, rafveitu, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og gagnaveitu á þjónustusvæði sínu.

		Eignarhluti	
Dótturfélög í samstæðunni	**Meginstarfsemi**	**30.9.2020**	**31.12.2019**
Gagnaveita Reykjavíkur ehf.	Gagnaflutningar	100%	100%
OR Eignir ohf.	Eignarhaldsfélag	100%	100%
Veitur ohf.	Uppbygging og rekstur veitukerfa	100%	100%
Orka náttúrunnar ohf.	Vinnsla og sala rafmagns	100%	100%
ON Power ohf.	Vinnsla og sala rafmagns	100%	100%
OR Vatns- og fráveita sf.	Vatns- og fráveitustarfsemi	100%	100%
Reykjavík Energy Invest ehf.	Fjárfestingafyrirtæki	0%	100%
Úlfljótsvatn frítímabyggð ehf.	Undirbúningsfyrirtæki	0%	100%
Carbfix ohf.	Ráðgjöf, rannsóknir og nýsköpun	100%	100%

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. *Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt*

Árshlutareikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS 34, *árshlutareikningsskil.* Samandreginn árshlutareikningur Orkuveitu Reykjavíkur inniheldur ekki allar þær upplýsingar sem krafist er í fullbúnum ársreikningi og ætti að lesa í samhengi við ársreikning samstæðunnar fyrir árið 2019. Við gerð árshlutareikningsins er beitt sömu reikningsskilaaðferðum og beitt var við gerð ársreiknings félagsins fyrir árið 2019. Hægt er að nálgast ársreikninginn hjá félaginu á vef þess www.or.is, sem og á vef Kauphallar Íslands; www.nasdaqomxnordic.com.

Stjórn staðfesti og heimilaði birtingu árshlutareikningsins 23. nóvember 2020.

b. *Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill*

Árshlutareikningur samstæðunnar er gerður í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill OR. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

c. *Matsaðferðir*

Reikningsskil samstæðunnar eru gerð á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að hluti varanlegra rekstrarfjármuna hafa verið endurmetnir til gangvirðis, innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum, eignarhlutar í öðrum félögum og aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru færð á gangvirði. Fjallað er um aðferðir við mat á gangvirði í skýringu 39 með ársreikningi 2019.

d. *Erlendir gjaldmiðlar*

i) Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar á gengi uppgjörsdags. Aðrar eignir og skuldir sem færðar eru á gangvirði í erlendri mynt eru færðar á gengi þess dags er gangvirði var ákveðið. Gengismunur vegna viðskipta í erlendum gjaldmiðlum er færður í rekstrarreikning.

2. Grundvöllur reikningsskilannam frh.

d. *Erlendir gjaldmiðlar frh.*

ii) Dótturfélag með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu

Eignir og skuldir starfsemi félags samstæðunnar sem hefur bandarískan dollar (USD) sem starfrækslugjaldmiðil eru umreiknaðar í íslenskar krónur (ISK) miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þessarar starfsemi eru umreiknuð í ISK á meðalgengi tímabilsins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í ISK er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu. Þegar starfsemi með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu er seld, að hluta til eða að öllu leyti, er tengdur gengismunur fluttur í rekstrarreikning.

e. *Mat og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða*

Gerð samstæðuárshlutareiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrifin af breytingum eru færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

3. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga

Eftirfarandi eru upplýsingar um starfsemi samstæðufélaga. Sundurliðun tekna eftir afurðum er að finna í skýringu nr. 4 og tekjur eftir starfsþáttum í skýringu nr. 5.

	Vörur og þjónusta	Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar
a.	Sala á rafmagni	ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu og sölu á rafmagni og Veitur ohf. dreifa rafmagni skv. gjaldskrá. Tekjur af sölu og dreifingu á raforku eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við raforkulög nr. 65/2003. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á rafmagni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
b.	Sala á heitu vatni	Veitur ohf., ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu á heitu vatni og Veitur ohf. annast dreifingu á heitu vatni. Tekjur af sölu og dreifingu á heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi hitaveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á heitu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.

3. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga, frh.

	Vörur og þjónusta	Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar
c.	Sala á köldu vatni	OR Vatns- og fráveita sf. annast öflun og dreifingu á köldu vatni. Tekjur af sölu á köldu vatni taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár félagsins er 0,5% af fasteignamati. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfssemi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi vatnsveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á köldu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.
d.	Fráveita	OR Vatns- og fráveita sf. annast rekstur fráveitu. Tekjur fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi fráveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna fráveitu hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.
e.	Aðrar tekjur	Gagnaveita Reykjavíkur ehf. sér um rekstur gagnaflutningskerfis. Tekjur af gagnaflutningskerfi eru færðar við afhendingu á vöru og þjónustu. Um er að ræða samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Póst- og fjarskiptastofnunar. Orkuveita Reykjavíkur sér um leigu á húsnæði og búnaði, tilfallandi sölu á sérfræðiþjónustu og fleiru. Leigutekjur eru færðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum og aðrar tekjur við afhendingu á vöru eða þjónustu. Viðskiptakröfur vegna annarra tekna og leigutekna hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest.

4. Tekjur af vöru- og þjónustusölu

Tekjur samstæðunnar af sölu á vörum og þjónustu sundurliðast þannig:	**2020** **1.1.-30.9.**	**2019** **1.1.-30.9.**
Rafmagn	14.421.562	14.340.594
Heitt vatn	10.086.173	8.844.595
Kalt vatn	2.573.597	2.146.081
Fráveita	4.351.163	4.162.147
Aðrar tekjur	3.612.735	4.084.829
Tekjur af vöru- og þjónustusölu samtals	35.045.230	33.578.246

5. Starfsþáttayfirlit

Starfsþáttaupplýsingar eru birtar eftir innri upplýsingagjöf OR. Starfsþættir sem eru birtir eru *Veitur,* sem samanstanda af veiturekstri samstæðunnar í heitu og köldu vatni, dreifingu rafmagns og fráveitu, *Orkusala og framleiðsla* vegna samkeppnisreksturs í framleiðslu og sölu rafmagns og heits vatns auk *Annarrar starfsemi* sem sýnir rekstur móðurfyrirtækisins og *Gagnaveitu Reykjavíkur.* Móðurfyrirtækið sér um þjónustu við dótturfélög, leigu húsnæðis og búnaðar og fleira. Gagnaveita Reykjavíkur sér um rekstur gagnaflutningskerfis.

Við gerð starfsþáttayfirlits er notast við sömu reikningsskilareglur og samstæðan notast við og lýst er í skýringu 39 í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2019.

Rekstrarstarfsþættir - svið **1.1.-30.9. 2020**	**Veitur**	**Orkusala og framleiðsla**	**Önnur starfsemi**	**Jöfnunar-færslur**	**Beiting IFRS 16***	**Samtals**
Tekjur frá þriðja aðila	22.400.667	10.309.582	2.334.981	0		35.045.230
Tekjur innan samstæðu	3.730.856	7.836.160	5.792.356	(17.359.373)		0
Tekjur starfsþátta	26.131.524	18.145.742	8.127.337	(17.359.373)		35.045.230
Rekstrargjöld starfsþátta	(14.823.562)	(10.083.006)	(6.800.075)	17.359.373	141.115	(14.206.155)
Rekstrarhagnaður starfsþátta, EBITDA	11.307.962	8.062.736	1.327.262	0	141.115	20.839.075
Afskriftir	(4.308.863)	(3.791.208)	(1.418.024)	0	(87.871)	(9.605.966)
Afkoma starfsþátta, EBIT	6.999.099	4.271.528	(90.762)	0	53.244	11.233.109
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(2.910.271)	(1.337.303)	(5.320.138)	(2.750.451)	(55.875)	(12.374.038)
Áhrif hlutdeildarfélaga	0	0	4.137	0		4.137
Tekjuskattur	(640.044)	(579.162)	2.064.430	1.034.352	989	1.880.566
Hagnaður (tap) tímabilsins	3.448.784	2.355.063	(3.342.334)	(1.716.099)	(1.642)	743.773
1.1.-30.9. 2019						
Tekjur frá þriðja aðila	20.590.471	10.338.422	2.649.354	0		33.578.246
Tekjur innan samstæðu	2.639.159	3.557.501	5.814.595	(12.011.255)		0
Tekjur starfsþátta	23.229.630	13.895.923	8.463.949	(12.011.255)		33.578.246
Rekstrargjöld starfsþátta	(12.838.131)	(5.928.529)	(6.939.636)	12.011.255	124.832	(13.570.208)
Rekstrarhagnaður starfsþátta, EBITDA	10.391.499	7.967.394	1.524.313	0	124.832	20.008.038
Afskriftir	(4.003.473)	(3.705.313)	(1.118.908)		(72.324)	(8.900.018)
Afkoma starfsþátta, EBIT	6.388.025	4.262.082	405.405	0	52.508	11.108.020
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(2.312.639)	(957.503)	(1.342.470)	(2.280.616)	(44.525)	(6.937.752)
Áhrif hlutdeildarfélaga	0	0	(528)			(528)
Tekjuskattur	(407.173)	(644.686)	431.028	857.512	(3.002)	233.679
Hagnaður (tap) tímabilsins	3.668.214	2.659.893	(506.564)	(1.423.104)	4.982	4.403.420

* Upplýsingar sem stjórnendur horfa til vegna starfsþátta taka ekki mið af reglum IFRS 16.

5. Starfsþáttayfirlit, frh.

Rekstrarstarfsþættir - svið, frh.	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunarfærslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Efnahagur (30.9.2020)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	168.721.415	144.469.417	34.307.902	0		347.498.733
Leigueignir					2.556.203	2.556.203
Aðrar eignir	20.412.893	6.837.213	174.881.268	(156.979.000)		45.152.374
						395.207.311
Vaxtaberandi skuldir	63.169.176	61.811.649	167.528.439	(124.980.825)		167.528.439
Leiguskuldir					2.579.722	2.579.722
Aðrar skuldir	16.745.971	10.158.714	36.904.134	(26.123.907)		37.684.912
						207.793.073
Fjárfestingar 1.1.-30.9.2020						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	6.267.005	3.009.679	2.159.267	0		11.435.951
Efnahagur (31.12.2019)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	166.763.273	131.123.708	33.567.250	0		331.454.232
Leigueignir					2.488.863	2.488.863
Aðrar eignir	17.485.349	10.956.734	158.713.621	(151.214.439)		35.941.265
						369.884.360
Vaxtaberandi skuldir	62.611.008	57.530.973	154.019.113	(120.141.981)		154.019.113
Leiguskuldir					2.509.752	2.509.752
Aðrar skuldir	12.867.235	13.439.264	31.664.028	(26.914.498)		31.056.029
						187.584.894
Fjárfestingar 1.1.-30.9.2019						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	6.824.686	3.416.142	3.136.123	0		13.376.952

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	2020 1.1.-30.9.	2019 1.1.-30.9.
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtatekjur af lánum og kröfum	242.857	282.554
Vaxtagjöld og greiddar verðbætur	(3.385.004)	(3.648.114)
Áfallnar verðbætur	(1.957.087)	(1.350.325)
Ábyrgðargjald til eigenda 1)	(489.673)	(514.788)
Vaxtagjöld samtals	(5.831.764)	(5.513.226)
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum	(2.752.079)	(2.280.616)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna til sölu	0	5.078
Gangvirðisbreytingar fjáreigna og fjárskulda á gangvirði í gegnum rekstur	796.877	545.627
Gangvirðisbreyting áhættuvarnarsamninga	(413.919)	(108.569)
Uppgjör áhættuvarnarsamninga	69.313	(154.057)
Gengismunur	(4.573.440)	230.050
Arðstekjur	88.119	55.407
Aðrar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum samtals	(6.785.131)	(1.707.080)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	(12.374.038)	(6.937.752)

1) Samstæðan greiddi ábyrgðargjald til núverandi og fyrrverandi eigenda OR vegna ábyrgða sem þeir hafa veitt á skuldir samstæðunnar samkvæmt ákvörðun aðalfundar OR árið 2005. Gjaldið er á ársgrunni, 0,85% (2019: 0,89%) á lán vegna sérleyfisstarfsemi og 0,61% (2019: 0,60%) á lán vegna samkeppnisstarfsemi. Útreikningur gjaldsins er gerður miðað við stöðu lána í lok hvers ársfjórðungs. Ábyrgðargjaldið nam samtals 490 milljónum kr. á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020 (1.1.-30.9.2019 : 515 milljónir kr.) og er fært á meðal vaxtagjalda.

Gangvirðisbreytingar gegnum rekstur

Við mat á gangvirði óskráðra fjáreigna og fjárskulda er beitt viðurkenndum verðmatsaðferðum sem er lýst í skýringu 39 í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2019. Gangvirðisbreyting sem færð er til gjalda í rekstrarreikningi vegna þessa nemur samtals 2.369 milljónum kr. á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020 (1.1.-30.9.2019: gjaldfærsla að fjárhæð 1.838 milljónir kr.). Gangvirðisbreytingar sem tilheyra fjáreignum og fjárskuldum sem flokkaðar eru á stigi 3 er gjaldfærsla að fjárhæð 2.752 milljónum kr. á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020 (1.1.-30.9.2019 : gjaldfærsla 2.281 milljónir kr.).

7. Viðskiptakröfur og fyrirfram innheimtar tekjur

Staða viðskiptakrafna og staða fyrirfram innheimtra tekna breytist talsvert milli tímabila þar sem smásala er innheimt með jöfnum greiðslum en raunnotkun sveiflast talsvert á milli tímabila. Einnig eru vatns- og fráveitugjöld reikningsfærð á fyrstu níu mánuðum ársins en þeim tekjum er dreift jafnt á allt árið. Skráning tekna fer eftir notkun og afhendingu þjónustunnar í samræmi við reikningsskilareglur.

8. Gangvirði

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Bókfært verð fjáreigna og fjárskulda á uppgjörsdegi er jafnt og gangvirði þeirra, fyrir utan vaxtaberandi skuldir sem eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Bókfært verð og gangvirði þeirra greinist með eftirfarandi hætti:

	30.9.2020		31.12.2019	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi skuldir	167.528.439	184.322.570	154.019.113	160.699.452

Gangvirði vaxtaberandi skulda er reiknað núvirði höfuðstóls og vaxta, sem er afvaxtað með markaðsvöxtum, auk viðeigandi áhættuálags á uppgjörsdegi. Gangvirði vaxtaberandi skulda er flokkað sem stig 2.

Vextir við mat á gangvirði

Þar sem við á er notaður vaxtaferill á uppgjörsdegi þegar vænt sjóðstreymi er núvirt. Vextirnir greinast þannig:

	30.9.2020	31.12.2019
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	5,28% til 6,15%	6,84% til 7,21%
Áhættuvarnarsamningar	-0,5% til 0,3%	-0,4% til 1,9%
Vaxtaberandi skuldir	0,37% til 2,94%	1,23% til 6,01%

Næmnigreiningar á áhrif breytinga á vaxtastigi, gengi gjaldmiðla og álverði eru sýndar í skýringu 29 með ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2019. Bent er á að hafa þessa skýringu til hliðsjónar við lestur árshlutareikningsins þar sem breyting á þessum forsendum hefur talsverð áhrif á ýmsar stærðir í reikningsskilum samstæðunnar.

Stig gangvirðis

Taflan sýnir fjármálagerninga sem færðir eru í reikningsskilin, flokkaða eftir stigi gangvirðis. Stig gangvirðis eru skilgreind út frá verðmatsaðferð á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Uppgefin verð á virkum markaði fyrir sams konar eignir og skuldir.

Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleidd af verðum).

Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að öllu leyti að afla á markaði. Verðmat á eignarhlutum í félögum er unnið af starfsmönnum OR og ytri sérfræðingum og byggir á afkomu og opinberum gögnum um framtíðartekjur og framtíðarfjárfestingar undirliggjandi eigna.

30.9.2020	**Stig 1**	**Stig 2**	**Stig 3**	**Samtals**
Eignarhlutir í félögum	0	0	5.216.267	5.216.267
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0	(9.431.408)	(9.431.408)
Áhættuvarnarsamningar	0	(727.408)	0	(727.408)
Markaðsverðbréf	8.297.592	0	0	8.297.592
	8.297.592	(727.408)	(4.215.141)	3.355.043

31.12.2019				
Eignarhlutir í félögum	0	0	5.216.267	5.216.267
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0	(6.679.329)	(6.679.329)
Áhættuvarnarsamningar	0	(313.489)	0	(313.489)
Markaðsverðbréf	7.333.014	0	0	7.333.014
	7.333.014	(313.489)	(1.463.062)	5.556.464

9. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Reykjavíkurborg, stofnanir og félög undir stjórn borgarinnar, hlutdeildarfélög, stjórnarmenn og lykilstjórnendur samstæðunnar eru skilgreindir sem tengdir aðilar. Makar þessara aðila og ófjárráða börn falla einnig undir skilgreininguna, ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Viðskipti við tengda aðila

Framangreindir aðilar hafa átt í viðskiptum við samstæðuna á tímabilinu. Skilyrði og skilmálar viðskiptanna voru sambærileg og við ótengda aðila.

Eftirfarandi er yfirlit um helstu viðskipti við tengda aðila á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020, ásamt yfirliti um kröfur og skuldir samstæðunnar við þessa aðila í lok tímabilsins. Viðskiptum og stöðum milli félaga innan samstæðunnar er eytt út í samstæðuárshlutareikningnum og því ekki tilgreind. Upplýsingarnar ná ekki til sölu samstæðunnar á hefðbundnum aðföngum til heimilisreksturs viðkomandi aðila.

	2020	**2019**
	1.1.-30.9.	**1.1.-30.9.**
Sala til tengdra aðila á tímabilinu var eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	1.455.418	1.441.165
Stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar	525.345	493.261
Hlutdeildarfélög	0	170
	1.980.763	1.934.596
Kaup á vörum og þjónustu af tengdum aðilum á tímabilinu voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	36.807	23.505
Stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar	27.516	6.407
Hlutdeildarfélög	45.536	43.619
	109.859	73.531
	30.9.2020	**31.12.2019**
Kröfur á hendur tengdum aðilum í lok tímabilsins voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	29.480	184.011
Stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar	52	65.356
	29.532	249.366
Skuldir við tengda aðila voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	179.767	168.214
Stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar	0	771
Hlutdeildarfélög	0	7.000
	179.767	175.985
Vaxtaberandi skuldir við eigendur móðurfyrirtækis voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	4.976.245	9.811.423
Akraneskaupstaður	294.175	579.839
Borgarbyggð	49.650	97.864
	5.320.070	10.489.126
	2020	**2019**
	1.1.-30.9.	**1.1.-30.9.**
Vaxtagjöld á lán frá eigendum móðurfélags á tímabilinu voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	750.950	783.238
Akraneskaupstaður	44.748	46.232
Borgarbyggð	7.502	7.803
	803.200	837.273

Ábyrgðargjald greitt til eigenda er meðal vaxtagjalda í ofangreindu yfirliti. Sjá fjárhæðir og umfjöllun um ábyrgðargjaldið í skýringu 6.

10. Önnur mál

Gjaldfallnir afleiðusamningar

Meðal annarra skammtímaskulda eru færðir gjaldfallnir afleiðusamningar að fjárhæð 740 millj. kr. Samningarnir hafa ekki verið gerðir upp en félagið hefur staðið í málaferlum vegna þeirra. Í byrjun júlí 2020 dæmdi Héraðsdómur Reykjavíkur Orkuveitu Reykjavíkur í óhag og dæmdi félagið til að greiða þrotabúi Glitnis 747 millj. kr. auk dráttarvaxta vegna uppgjörs á fyrrnefndum afleiðusamningum. Miðað við stöðuna þann 1.7.2020 þá er fjárhæðin með dráttarvöxtum kr. 3.108 millj. kr.

Það er mat stjórnenda að ekki sé ástæða til að breyta umræddri varúðarfærslu. Forsendan er sú að endanleg niðurstaða málaferlanna liggur ekki fyrir. Þetta mat verður endurskoðað eftir því sem tilefni er til. Dómurinn virðist ekki hafa tekið tillit til sjónarmiða OR í málinu og hefur dómi Héraðsdóms Reykjavíkur verið áfrýjað til Landsréttar. Dómsfjárhæðin kemur ekki til greiðslu fyrr en lokaniðurstaða dómstóla liggur fyrir, hvort sem það verður fyrir Landsrétti eða Hæstarétti.

Breyting á samanburðarfjárhæðum

Þann 1. janúar 2019 tók gildi IFRS 16 um leigusamninga. Staðallinn setur fram nýjar leiðbeiningar um meðferð leigusamninga í reikningsskilum leigutaka og leigusala. Með innleiðingunni er leigutökum gert skylt að færa leigusamninga í efnahagsreikning með þeim hætti að núvirði leigugreiðslna er fært sem leiguskuld og á móti eignfærður nýtingarréttur.

Þau félög sem hafa innleitt alþjóðlegu reikningsskilastaðlana (IFRS) ber að fara eftir staðlinum og gildir það um samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur. Í byrjun ársins 2019 var ekkert annað sem benti til þess en að félög sem gera ársreikninga sína í samræmi við lög um ársreikninga bæri einnig að fara eftir fyrrnendum staðli. Hins vegar gaf Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið út tilkynningu í byrjun árs 2020 um að verið væri að innleiða reglurnar í lög um ársreikninga með ákveðnum breytingum. Í nýju reglunum verður ákvæði þess efnis að öllum félögum sem gera reikningsskil sín í samræmi við lög um ársreikninga verði heimilt að beita sömu reikningsskilaaðferðum við færslu og flokkun leigusamninga vegna áranna 2019 og 2020.

Dótturfélög Orkuveitu Reykjavíkur hafa ákveðið að breyta ekki í reikningsskilaaðferðum við flokkun og færslu leigusamninga frá því sem félögin hafa gert undanfarin ár. Þar af leiðandi munu samanburðarfjárhæðir í rekstrarreikningi fyrra árs breytast til samræmis.